

Film – översikt, fördjupning och frågor

3. Ines – När ord inte räcker till

Medverkande skådespelare: Andrea Falk. Regi: Per Graffman

Översikt

Filmen skildrar ett samtal med Ines, en ung kvinna som vårdas i psykiatrisk heldygnsvård efter en livshotande handling i hemmet. Hon har vägrat prata om det som hänt men möter nu en läkare hon känner sedan tidigare, vilket ger möjlighet att försöka skapa kontakt.

Samtalet börjar försiktigt – Ines svarar kort och undvikande – men gradvis öppnar hon sig. När orden inte räcker använder hon färger för att beskriva sina känslor: blått för tomhet, gult för smärta, grönt för lugn, lila för rädsla. Genom att anpassa sig efter Ines sätt att uttrycka sig finner läkaren en väg till gemensam förståelse.

Fördjupning

Samtalet visar hur viktigt det är att vårdpersonal underlättar berättelsen på alla sätt när patienten har svårt att uttrycka sig i ord. Kommunikation är inte alltid verbal. Genom att ställa för många frågor kan berättelsen blockeras, eftersom frågorna ibland speglar vårdpersonalens behov snarare än patientens.

Genom att visa att berättelsen är viktig och anpassa sig efter patientens rytm, uttryck och förmåga skapas förutsättningar för tillit och allians. Det handlar om att följa patientens uttrycksform och låta den styra samtalet.

Diskussionsfrågor

1. Hur kan vårdpersonal upptäcka att en patient föredrar att uttrycka sig genom symboler, bilder eller metaforer?
2. Vad krävs för att skapa tillit i samtal där orden inte räcker till?
3. Hur kan man visa intresse utan att tolka, argumentera eller styra patientens berättelse?
4. Vilken betydelse har kontinuitet och tidigare relation i mötet mellan läkare och patient?

Hur kan kreativitet och flexibilitet bidra till gemensam förståelse i samtal med unga personer i psykisk kris?